EXTRA NUMMER

VAN HET

SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD,

Maandag 11 Julij 1859.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 25 *Mei* 1859.

POLITIEK OVERZIGT.

In een onzer voorgaande nommers deelden wij mede, dat drie wetsontwerpen in de staten-generaal waren ingekomen, behelzende voorzorgen in de tegenwoordige omstandigheden waarin Europa verkeert. Die ontwerpen welke de strekking hadden, om aan de regering de middelen te verschaffen, de magazijnen te vullen en te zorgen, dat als er eene wapening noodig was, alles zich daartoe in gereedheid bevond, zijn met groote meerderheid aangenomen.

Thans zijn op nieuw drie wetsontwerpen ingekomen welke insgelijks hun oorsprong aan den toestand van Europa ontleenen, waarvan één reeds is verworpen en het andere evenmin kans heeft van de goedkeuring der staten-generaal weg te dragen; het derde dat in verband staat met onze verhouding tot den Duitschen bond, is het eenige, dat waarschijnlijk wet worden zal.

Het eerste, dat reeds verworpen is, betrof de verlenging van den diensttijd der miliciens van de ligting van 1854. De meerderheid der tweede kamer achtte het in de eerste plaats ongrondwettig omdat naar de 2de alinea van art. 182 der grondwet de wet de miliciens wel tot langere dienst verpligten kan dan tot die van vijf jaren, maar miliciens, wier diensttijd geeindigd is, niet op nieuw in dienst kan stellen. De miliciens van 1854, alhoewel zij bij de indiening der wet nog niet ontslagen waren, hadden toen echter hunne vijf jaren reeds gediend en hadden naar de grondwet reeds ontslagen moeten zijn. Men kan dus hunne dienst die reeds volbragt was niet verlengen, maar zou hen op nieuw in dienst hebben moeten stellen, dat de grondwet niet veroorlooft.

In de tweede plaats meende zij, dat de aanbieding van het ontwerp niet overeenkwam met de kalme en rustige, maar wel toegeruste houding, die de regering verklaard heeft, dat wij behooren aan te nemen. Wij moesten naar haar oordeel wel alles tot de wapening gereed hebben en daarom waren de vorige ontwerpen aangenomen, maar wij moeten geen begin met wapening maken, waardoor wij de aandacht van het buitenland op ons zouden vestigen en waartoe, zoolang de oorlog nog ver van onze grenzen verwijderd is, geene aanleiding bestaat.

Het tweede ontwerp betreft de zamenblijving van de miliciens der ligtingen van 1856 en 1857. Daarvan is reeds een voorloopig verslag uitgebragt, hetgeen om dezelfde reden, dat wij namelijk geen begin met wapening moeten maken, een vrij ongunstig oordeel der meerderheid inhoudt.

Het derde stelt de zamenblijving der miliciens van het Duitsche Bondsleger voor. Dit ontwerp, dat strekt om aan onze verpligting jegens den Duitschen bond te voldoen, zal waarschijnlijk aangenomen worden.

Het heeft hier te lande een smartelijken indruk gemaakt, dat de eerste kamer het ontwerp-tarief, dat in de tweede met eene groote meerderheid was aangenomen, met 19 tegen 15 stemmen verworpen heeft.

Het ministerie ware zeer waarschijnlijk tot de ontbinding van dezen tak der vertegenwoordiging overgegaan, als de toestand van Europa het op dit oogenblik niet onraadzaam maakte, een stap te doen, waarvan het gevolg sluiting der staten-generaal zouden moeten zijn. Het is onmogelijk te bepalen, wat bij de tegenwoordige omstandigheden gebeuren kan en bij onverhoopte gebeurtenissen is het wenschelijk, dat de wetgevende magt in staat zij de besluiten te nemen, die door de omstandigheden, gevorderd worden.

De minister van financien zal echter, naar wij vernemen, het ontwerp op nieuw aan de staten-generaal indienen en als de toestand van Europa gunstiger is en de eerste kamer verwerpt het op nieuw, dan tot hare ontbinding overgaan.

Intusschen heeft in Julij aanstaande de periodieke aftreding van 1/3 der leden van die kamer plaats, en dan kunnen de provinciale staten door niet herkiezing der leden, die tegen gestemd hebben, de ontbinding onnoodig maken.

Het wetsontwerp op de vreemde naamlooze vennootschappen, is door de Tweede Kamer verworpen. Thans is zij begonnen aan de beraadslaging over het ontwerp op de regterlijke organisatie. Het lot daarvan is ook vrij onzeker.

ALGEMEEN OVERZIGT.

— Den 10den dezer verscheen een decreet in den Franschen *Moniteur*, inhoudende, dat keizer Napoleon, voornemens zijnde zich aan het hoofd der armee van Italie te plaatsen, het regentschap aan de keizerin had opgedragen, die zich in de uitoefening der souvereine magt, zou gedragen naar voorgeschreven bevelen en instructien De keizer verliet daarop onmiddelijk met groote praal en te midden van eene ontzagchelijke volksmenigte, die zich op zijnen weg schier verdrong, de hoofdstad. Te Montereau werd gedineerd en het was hier, dat de keizer afscheid nam van de regentes, onmiddelijk met Prins Napoleon de reis naar Marseille voortzettende, waar hij in den middag van den 11den aankwam. Een half uur later ligtte de *Reine Hortense* met den keizer en den prins aan boord, het anker.

Te Genua, waar de keizer aan wal stapte, werd hij op het schitterendst ontvangen. De Fransche bladen verzekeren, dat er eene buitengewone geestdrift heerschte en er bestrat geen reden om aan hunne opgaven te twijfelen. In het paleis Doria ontving de keizer de autoriteiten der stad en koning Victor Emanuel verliet zijn hoofdkwartier, om den magtigen bondgenoot te begroeten.

Terstond na zijne aankomst vaardigde de keizer eene dagorder aan het leger uit, van den volgenden inhoud:

»*Soldaten!*

»Ik ben gekomen om mij aan uw hoofd te plaatsen en u ten strijde te voeren. Wij gaan een volk bijstand bieden, ten einde zijne onafhankelijkheid te herwinnen en het te ontrukken aan vreemde overheersching. Het is eene heilige zaak, die de sympathie van de geheele beschaafde wereld verdient. Ik behoef uwen ijver niet op te wekken; elk nachtkwartier zal u eene vroegere overwinning in herinnering brengen. Op de Via Sacra van het Oude Rome waren de groote daden des volks door inscriptien vereeuwigd; de weg langs Marengo, Lodi, Castiglione, Arcole, Divoli is voor u een Via Sacra vol roemrijke herinneringen. Handhaaft vooral de strenge krijgstucht, die de eer onzer armée is, en vergeet niet, dat het alleen de vijand is dien wij bestrijden. Houdt u in het gevecht vast aaneengesloten, verlaat uwe gelederen nooit, om vooruit te streven. Snel ook niet te driftig voorwaarts, dit is het eenige wat ik vrees. De nieuwe juistheidswapens zijn alleen gevaarlijk van verre; zij beletten niet, dat de bajonet even als altijd het meest geduchte wapen der Fransche infanterie is. Soldaten! vervullen wij allen onzen pligt; vestigen wij ons vertrouwen op de Voorzienigheid; het vaderland verwacht veel van ons. Reeds klinken van de eene zijde van Frankrijk tot de andere, de woorden; »de Italiaansche armée zal hare oudere zuster waardig zijn."

12 Mei 1859. NOPOLEON."

Na eenige dagen te Genua te hebben doorgebragt, waar het eene feest op het andere volgde, vertrok de keizer naar het hoofdkwartier der geallieerde legers, te Alessandria. Het slechte weder, de inundatie van een gedeelte des lands en waarschijnlijk ook redenen van strategischen aard, waren oorzaak, dat beide legers steeds werkeloos bleven, onbeduidende schermutselingen en enkele marschen en contra-marschen ongerekend. Eindelijk ontruimden de Oostenrijkers eenige dagen geleden den regteroever van de Sesia en verlieten den 18den Verkelli, hetwelk zij tot dusverre bezet hielden en dat dadelijk door de Piemontezen bezet werd. Zij lieten daar twee bogen der Sesiabrug springen en trachtten ook bij Valenza aan de Po, door het aanleggen van gedekte stellingen den vijand de mogelijkheid van een spoedigen en gemakkelijken overtog te benemen. Oostenrijksche hoofdkwartier bevond zich ten gevolge van nieuwe concentreringen te Garlasco, waar de generaal Guillay hij het openen van den veldtogt het eerst overnachtte, om daarna zijn hoofdkwariter naar Lomello, Mortara en op den regteroever van de Sesia naar Vercelli over te brengen. Overal, zoo als van zelf spreekt teerden zij geheel ten koste van het land en legden der bevolken zware contributien op, zoodat deze provincie, een der beste van Sardinie zeer geleden heeft. Men schat het leger op 150,000 man. Dagelijks vermeerdert het aantal vreemde prinsen, die zich onder de keizerlijke banier scharen. Prins Nicolaas van Nassau, de prins Wilhem von Schaumburg Lippe hebben zich ter beschikking des keizers van Oostenrijk gesteld gedurende dezen oorlog.

Terwijl men nu eergisteren te Parijs algemeen van meening was, dat in de eerste dagen nog niets van eenig belang tusschen de beide legers zou voorvallen, verneemt men onverwacht dat de vijandelijkheden een aanvang hebben genomen. In eene dépêche toch uit Alessandria dd. 21 dezer, wordt gemeld, dat een Oostenrijksch korps van 15,000 man de voorposten van het korps van den generaal Baraquay d'Hilliers heeft aangevallen en teruggeslagen is door de afdeeling van den generaal Forey, die na een bloedig gevecht het dorp Montebello genomen heeft. Van de Oostenrijkers werden 300 man gevangen genomen, waaronder een kolonel. Volgens den *Moniteur* bedraagt het verlies der Franschen 5 à 600 man. terwijl dat der Oostenrijkers op 2000man begroot wordt; waarschijnlijk overdreven. De generaal Beauret de bevelhebber Duchet endekolonels Deleopard de Belfoudon Conseil Dumenil sneuvelden. De bevelhebbers Lacratella en Ferusca werden gekwetst. De keizer heeft de hospitalen te Voghera bezocht, waar de gewonde Oostenrijkers zijn opgenomen

Een ander gevecht heeft op den linker vleugel der geallieerden plaats gehad. De Piemontezen namelijk zijn de Sesia bij Vercelli gepasseerd en hebben de Oostenrijkers tot den terugtogt genoodzaakt, die zoo men het bulletin gelooven mag, een aanzienlijk verlies geleden hebben.

Over het belang en de gevolgen van dit gevecht zal men eerst kunnen oordeelen, wanneer ons meer uitvoerige berigten zoowel uit Weenen als uit Parijs zullen toegekomen zijn. Het dorp Montebello, door welks verovering het gevecht beslist werd, ligt ten oosten van Vaghera, niet ver van den spoorweg, die van daar naar de filés van Stradella voert. Eene dépêche uit Bern zegt dat de Oostenrijkers zich op Pavia en Piacensa terug trekken, doch het is niet duidelijk, of daarmede het korps, dat op den weg van Stradella op Voghera opgerukt was, of de geheele Oostenrijksche linkervleugel, of eindelijk de geheele Oostenrijksche armee te verstaan is; waarschijnlijk het eerste.

Ziedaar in het kort, wat in de laatste dagen op het oorlogstooneel is voorgevallen. Het is niet te ontkennen, dat de uitslag van dit gevecht, al heeft het ook geen groote gevolgen voor wat betreft de toekomstige operatien van den veldtogt, in allen gevalle aan de geallieerden het voordeel van de eerste overwinning verzekert. De bulletins der Oostenrijkers bevestigen den aftogt hunner armee over de Po en erkennen dat de geallieerden meester van het slagveld zijn gebleven, maar zij schrijven dit resultaat aan de overmagt des vijands toe.

Het voorloopig bewind van Toskane heeft den 11den Mei, op uitnoodiging van den kommissaris der Sardinische regering, aan dezen het bewind opgedragen. Deze heeft daarbij nogmaals verklaard dat Toskane een zelfstandige staat bleef en alleen zoolang de bevrijdingsoorlog zou duren, onder Sardinies bescherming was.

In Frankrijk is de leening boven alle verwachting uitgevallen. Volgens een rapport van den minister van finantien hebben de inschrijvingen 2307 millioen francs bedragen, terwijl slechts 500 millioen gevraagd werd. De minister doet bij deze gelegenheid uitkomen, dat dit resultaat ten bewijze strekt van den goeden staat der finantien des lands, van den rijkdom, de magt en het patriotisme van Frankrijk Hoe duur overigens oorlogen te staan komen, is weer gebleken uit een rapport der kommissie, belast om de uitgaven van den oorlog in de Krim op te maken. Die oorlog heeft Frankrijk gekost 1721 millioen francs, welke gedeeltelijk gevonden zijn uit drie leeningen van 250, 500 en 750 millioen, gedeeltelijk uit eene verhooging der belastingen.

Engeland heeft zich neutraal verklaard; doch gaat intusschen voort zich te wapenen, en het ministerie Derby heeft, in de laatste dagen besluiten genomen, die alles behalve eene vriendschappelijke gezindheid jegens Frankrijk verraden.

Een groot gevaar bedreigt Europa van den kant van Duitschland. Het is der Oostenrijksche regering namelijk gelukt de herinnering aan het jaar 1813 op te wekken, zoodat in Zuid- en Midden-Duitschland te regt of te onregte, aan Napoleon III gevaarlijke plannen ten opzigte van Duitschland worden toegeschreven. Sedert het jaar 1813 heeft zich daar dan ook geen opgewondenheid vertoond zoo als deze. Dit is inzonderheid het geval in Beijeren; maar ook in Nassau, Wurtemberg en Saksen wil men zich met alle geweld in den strijd tegen Frankrijk mengen. De opgewondenheid gaat daar zoo ver, dat dagbladen, die eene gematigde taal voeren, uit casinos en koffijhuizen geweerd worden. Dezelfde rigting heerscht in Hanover, hoewel daar minder bij het volk dan wel bij de regering. Deze is zelfs zoover gegaan, van bij den bondsdag het voorstel te doen tot het concentreren van een aanzienlijke bondsarmee aan den Boven-Rijn, onder Oostenrijksch kommando; een stap die een soortgelijken maatregel van de zijde van Frankrijk ontwijfelbaar zou uitlokken en van de onberekenbaarste gevolgen zou kunnen zijn. De Pruissische regering heeft onmiddelijk tegen dezen maatregel geprotesteerd, doch later toegestaan, dat het voorstel aan de militaire commissie van den bondsdag zou gerenvoijeerd worden, inmiddels met last aan haren gezant, om geen deel aan de beraadslagingen te nemen, bijaldien dit ontwerp met de daad in die vergadering in behandeling mogt komen. Te gelijk heeft de prins-regent den generaal von Willesen met eene bijzondere zending naar de hoven van Beijeren, Wurtemberg Saksen en Weenen gezonden en men zegt nu, doch slechts geruchtsgewijze, dat Pruissen er zich niet tegen verzetten zal, indien de bondsvergadering besluit, de garnizoenen in de Rijnvestingen te versterken, edoch met de verklaring dat deze maatregel hoegenaamd geen aggressief karakter heeft. Men zegt ook, dat Pruissen eventueel uitsluitend het bevel over de Duitsche krijgsmagt wenscht te voeren. De zoogenaamde *Kriegsbereitschaft* is intusschen in dit land voltooid en wel op eene geduchte schaal. Het is zeer te hopen, dat de regering van den prins-regent de verstandige en gematigde regering zal blijven volgen, waardoor hare handelingen tot dusverre gekenmerkt zijn en alzoo Duitschland zal weerhouden van overijlde stappen; vooral wanneer het waar is, wat thans vrij algemeen geloofd wordt, dat Rusland aan keizer Napoleon de hulp van 400,000 man toegezegd heeft, wanneer Duitschland zich in den strijd in Italie mogt mengen. In dat geval zouden de gevolgen niet te overzien zijn.

De prins regent heeft den 14den dezer in persoon de zitting van den Pruissischen landdag gesloten met eene rede, waarin hij verklaarde, dat Pruissen vast besloten had de grondslagen van den regtstoestand en het evenwigt in Europa te handhaven. Wij verwijzen den lezer ten opzigte van deze aanspraak naar de Duitsche post en vestigen mede de aandacht op de discussien, die betreffende het groote vraagstuk van den dag in de kamers plaats hebben en die een juist denkbeeld geven van de denkwijs in dat land.

De Oostenrijksche regering gaat voort haar leger in Italie op den meest geduchten voet te brengen en zendt nog dagelijks troepen derwaarts. Eene zending van graaf Karoly naar St Petersburg is mislukt, en de zending van een anderen staatsman, om te beproeven de Russische regering als nog tot andere inzigten te brengen, is opgegeven, waarschijnlijk om dat men overtuigd is, dat dit niet baten zou. Ten einde in de enorme oorlogskosten te voorzien, heeft de regering tot eene aanzienlijke verhooging van de meeste directe en indirecte belastingen besloten en voorts eene leening van 75 millioen gulden, waarvan 45 millioen op de Lombardysche en 30 millioen op de Venetiaansche provincien komen, uitgeschreven. En te midden van dien benarden toestand komt het berigt, dat de minister van buitenl. zaken, graaf Buol, gedurende zeven jaren 's keizers regterhand, zijn ontslag heeft gegeven. Welke de redenen tot dien stap zijn, is nog niet helder. Dat hij om redenen van gezondheid zou aftreden, is niet waarschijnlijk; meer aandacht echter verdient het gevoelen, dat hij reeds van den aanvang af tegen dezen oorlog was, doch dat de meer onmiddelijke reden van zijne aftreding op dit oogenblik is, dat toen de kiezer nogmaals eene poging wilde doen om het Russische hof tot andere inzigten met betrekking tot Oostenrijk te brengen, graaf Buol dit in stilte zou verhinderd hebben. Anderen weder beweren, dat hij het eeuwig strijdvoeren met de militaire partij aan het hof moede is. Zijn aftreden zal echter geen verandering van stelsel te Weenen medebrengen. De graaf von Rechberg, tot dusverre Oost. gezant bij den Duitschen bondsdag is zijn opvolger en deze is bij die vergadering weder door den baron Kubeck vervangen. De keizer zou zich den 23 of 24sten naar het leger in Italie begeven. De aartshertog Reiner, president van den rijksraad, zal gedurende zijne afwezigheid in bepaald omschreven omstandigheden verordeningen uitvaardigen, die de kracht van keizerlijke besluiten zullen hebben.

De Zwitsersche regering heeft eene verordening uitgevaardigd, strekkende om de onzijdigheid, welke het eedgenootschap zich in den tegenwoordigen oorlog tot regel heeft gesteld, strikt te handhaven. Zij heeft verboden wapenen uit te voeren, voorraden, wapentuig ten dienste van eenig gedeelte van noordelijk Italie te verzamelen of wapenen van deserteurs te koopen. Verder heeft zij bepaald, dat alle vlugtelingen en deserteurs, die over de zuidelijke grenzen op het grondgebied van het eedgenootschap komen, van daar verwijderd zullen worden, om meer binnenwaarts verblijf te houden; zullende op deze bepaling ten behoeve van grijsaard, vrouwen en zieken eene uitzondering gemaakt worden. Eindelijk is bepaald, dat geene weerbare personen zich over het Zwitsersche grondgebied uit een van de oorlogvoerende landen naar een ander van die landen zullen mogen begeven.

Onder een gedeelte der bevolking van het Turksche rijk heerscht eene slechts stemming; het ziet verlangen naar eenen Europeschen oorlog uit, als naar eene gelegenheid, om zich aan het gezag des sultans te onttrekken. De Porte heeft dat gevaar vooruit gezien en zooveel mogelijk maatregelen genomen, om bestand te zijn tegen de gebeurlijkheden, welke een oorlog tusschen de groote mogendheden voor Turkije zou kunnen medebrengen.

FRANKRIJK.

De zitting van het wetgevend ligchaam in Frankrijk, is geprorogeerd tot 28 Mei. De vergadering heeft nog onderscheidene gewigtige aangelegenheden af te doen.

— De *Moniteur* deelde mede, dat de keizer, voornemens zijnde zich aan het hoofd des legers in Italie te stellen, besloten heeft het regentschap op te dragen aan de keizerin, welke deze waardigheid zal uitoefenen gedurende zijne afwezigheid, overeenkomstig de bevelen en instructien, in een staatsregister opgeteekend. Prins Jérôme, de presidenten der groote staatsligchamen, de leden van den geheimen raad en de ministers zullen alle kennis nemen van die bevelen en instructien. Omtrent het uitvaardigen van besluiten en decreten zal de keizerin steeds het gevoelen inwinnen van prins Jérôme.

— De keizer heeft zich voor zijn vertrek door den heer Disderi, in drie verschillende standen en costumes laten photographiëren. Op het eerste exemplaar staat hij achter de keizerin, die den jeugdigen prins op den schoot heeft; op het tweede wordt hij voorgesteld zittende in een leuningstoel, terwijl hij op het derde is afgebeeld in de grenadiers uniform der keizerlijke garde. Van deze portretten heeft Z. M. aan de keizerlijke familie en onderscheidene hooge dignitarissen een aantal afdrukken in den vorm van visitekaartjes toegezonden.

— Onder de bagage des keizers bevindt zich de legertent, die tijdens den oorlog in de Krim met alle spoed in gereedheid was gebragt, toen Z. M. het voornemen had te kennen gegeven, om aan den veldtogt tegen Rusland deel te nemen. In deze tent zal Z. M. zich bedienen van dezelfde schrijftafel, die Napoleon I bij zijne campagnes heeft gebruikt.

— De keizerin heeft reeds voor de tweede maal een ministerraad gepresideerd. Er is ook een geheime raad gehouden, waaraan de maarschalk Pélissier heeft deelgenomen.

— De keizer heeft voor zijn vertrek een besluit geteekend, waarbij de Russische gezant de graaf von Kisseleff, benoemd wordt tot grootkruis van het legioen van eer.

— De keizer moet verklaard hebben, dat hij de eerste de beste gelegenheid zal aangrijpen, om den hertog van Chartres met de militaire medaille te begiftigen.

—Den 2den dezer heeft de paus van den Franschen gezant te Rome den eigenhandigen brief des keizers ontvangen, waarin laatstgenoemde te kennen geeft, dat Frankrijk den oorlog heeft begonnen voor de onafhankelijkheid van Italie in het algemeen en voor die van den H. Stoel in het bijzonder. De keizer belooft daarin al mede, dat hij alle insurrectionele bewegingen in den Romeinschen Staat met kracht zal onderdrukken.

— Men verneemt thans weder, dat de verdere ministrieele veranderingen, waarvan in de laatste dagen zoo zeer sprake was, niet zullen plaats hebben, zoo lang de keizer van de hoofdstad verwijderd is. Men voegt er overigens bij, dat de minister van marine, de admiraal Hamelin, zich allezins tevreden betoond heeft met de hem aangebodene betrekking van groot-kanselier van het legioen van eer, tot vergoeding zijner portefeuille.

DUITSCHLAND.

— De commissie van de Pruissische kamer van afgevaardigden, in wier handen de onlangs ingediende tot de tijdsomstandigheden betrekking hebbende wets-ontwerpen gesteld waren, heeft althans hare meerderheid de tot dusverre door de regering aangenomen houding volkomen goedgekeurd; zij beschouwde het besluit van Oostenrijk, om aanvallender wijze te werk te gaan, als niet voldoende geregtvaardigd, en rekende het voor Pruissen een pligt zijne afkeuring van dien stap te doen kennen, te meer daar de inmiddels verordende marschvaardigheid van het Pruissische bondscontingent in dien zin was uitgelegd, alsof Oostenrijk met voorweten en goedkeuring van Pruissen gehandeld had. Zij vereenigde zich even zeer met de verklaring der regering, dat zij ook na het werkelijk uitbreken van den oorlog eene gelijke houding als vroeger aannemen, als gewapend bemiddelaar voor het herstel van den vrede werkzaam zijn, boven al voor de bescherming en de veiligheid van Duitschland zorgen en voor de handhaving der nationale belangen en van het staatkundig evenwigt in Europa waken wil. De minister van buitenlandsche zaken had met opzigt to. de houding, die de beide andere groote mogendheden wilden aannemen, medegedeeld, dat Engeland neutraal wilde blijven zoolang de omstandigheden en zijn eigen belang zulks veroorloofden; dat Rusland daarentegen verklaard had, geene overeenkomst met andere mogendheden te hebben gesloten, waardoor het zich aan banden had gelegd, maar voor het tegenwoordige eene afwachtende houding te willen bewaren, met voorbehoud der vrijheid om van houding te veranderen, zoodra andere mogendheden zich in den oorlog mengden. De minister had daarbij de overtuiging uitgesproken dat ten gevolge van een en ander Pruissen zich gereed moest houden, om elk oogenblik al zijne strijdkrachten te kunnen oproepen.

De commissie erkende, dat de regering niet zonder gevaar in verdere inlichtingen kon treden; uit de ontvangen inlichtingen echter, in verband met de tot hiertoe door de regering gevolgde gedragslijn, had zij de overtuiging geput, dat de oorlog, dien Oostenrijk thans met Sardinie en Frankrijk voert, naar het oordeel der regering geenen grond oplevert om de beide andere groote mogendheden voor het hoofd te stooten en gewapender hand de zijde van Oostenrijk tegen Frankrijk te kiezen. Even weinig koesterde de commissie de vrees, dat de pogingen der Italiaansche staten om een naauwer nationaal verband en betere staatsinrigtingen te verkrijgen, zelfs al openbaren die pogingen zich in bedenkelijke revolutionaire vormen, voor Pruissen eene oorzaak zullen opleveren om aan den oorlog deel te nemen. Maar aan den anderen kant ontleende zij uit de verklaringen der regering het vertrouwen, dat dezelve het oog niet zal sluiten voor de gevaren, waarmede de handelingen des Franschen keizers, die door de veelbeteekenende taal der Fransche proclamatie eene nadere uitlegging hebben verkregen, de veiligheid en integriteit van Duitschland en Pruissen bedreigen, en voor de waarschijnlijkheid dat het in Frankrijk heerschende systeem uitwendige vergrooting van magt beoogt en dat de Italiaansche oorlog slechts de voorbereiding is voor de uitvoering van meer uitgebreide plannen, waarin de belangen van Duitschland en Pruissen regtstreeks betrokken zijn.

Uit het verslag blijkt voorts dat in den boezem der commissie de vrees geuit is dat, bij de in sommige Zuid-Duitsche staten heerschende opgewondenheid, en ten gevolge van de, zoo als het gerucht wilde, reeds tusschen enkele Zuid-Duitsche staten en Oostenrijk gesloten of- en defensive bondgenootschappen, de Duitsche bondsvergadering zou kunnen genoopt worden om een besluit te nemen, waardoor andere staten en met name Pruissen tot deelneming aan eenen oorlog, waaraan de Duitsche belangen in waarheid geheel vreemd waren, gedwongen konden worden; — dat echter, volgens eene door den minister van buitenlandsche zaken aan de commissie gedane mededeeling, het bestaan der bedoelde overeenkomsten alleen uit dagbladberigten bekend was; dat de regeringen zelve haar bestaan ontkenden, en dat voor het oogenblik ter bondsvergadering geen verschil van gevoelen bestond, ofschoon dan ook bij sommige staten de wensch mogt levendig zijn om eene meer active houding aan te nemen.

Daarop zijn de finantiele en mobilisatie voordragten, — de leening bedraagt 40 millioen thaler en nog andere geldheffingen — welke de Pruissische regering met het oog op de tegenwoordige politieke omstandigheden gedaan heeft, door beide de kamers eenstemmig aangenomen na langdurige beraadslagingen, waarin de redenaars van alle partijen aan de houding der regering hunnen bijval geschonken en zich op afkeurende wijze over de thans door het Fransche gouvernement ingeslagen rigting uitgedrukt hebben. In den loop der beraadslagingen van de eerste kamer heeft de minister van buitenlandsche zaken uit de vermelding der in sommige Zuid-Duitsche Staten heerschende onvergenoegdheid over Pruissen, aanleiding genomen om het volgende te verklaren: »Dat in sommige gedeelte van Duitschland eene ongunstige stemming jegens Pruissen heerscht, is een feit, hetwelk niemand opregter kan betreuren dan ik. Maar mijn leedwezen zou nog oneindig grooter en smartelijker zijn, indien ik mij zelven zeggen moest, dat Pruissen door eigen schuld deze ongunstige meening verdiend had. Dit is echter gelukkig het geval niet, en wij kunnen de tegen ons geopperde beschuldigingen niet alleen met het schild van een volmaakt gerust en zuiver geweten, maar ook met stellige daadzaken bejegenen, die meer dan alle woorden en verklaringen bewijzen, in welke mate Pruissen zijne Duitsche roeping ter harte neemt, en hoezeer het bereid is en besloten heeft, die roeping te vervullen in veel grootere uitgestrektheid, dan waartoe het volgens zijnen bondspligt gehouden is. De tijd zal komen, en misschien reeds spoedig, waarop overal erkend zal worden, dat men in Pruissen op zijn minst een even goed begrip van Duitsche eer, Duitschen pligt en Duitsche belangen heeft, als in eenig ander gedeelte van het groote Duitsche vaderland. Voor het overige ontken ik geenszins hoe veel goeds en groots er gelegen is in de tegenwoordige verheffing van den volksgeest in Duitschland. Begrijp ik den zin van die beweging der gemoederen wèl, dan getuigt zij bovenal van den wensch dezes grooten lands, om thans zoowel als in het vervolg tegenover het buitenland als eene eenheid, als een onafscheidbaar verbonden gesloten geheel op te treden, en als zoodanig het geweldige gewigt zijner kracht in de schaal der politieke beslissingen te leggen. Welnu, dat zijn wenschen en bedoelingen, die, naar ik geloof, ieder Duitscher slechts met vreugde kan begroeten, en waartegen ik overtuigd ben dat nooit een Pruissische staat zal willen of kunnen opkomen."

Den 14den werd de zitting der Pruissische kamers door den prinsregent gesloten. In de bij die gelegenheid gehouden rede komen met opzigt tot de buitenlandsche aangelegenheden de volgende zinsneden voor:

»Na zorgvuldige overweging van de u voorgelegde finantiele wetten hebt gij de middelen toegestaan, niet alleen om de loopende dienst in alle opzigten behoorlijk gaande te houden, maar ook om in velerlei buitengewone behoeften op voldoende wijze te voorzien. Het zal de taak mijner regering zijn, bij het aanwenden dezer middelen op de tegenwoordige politieke omstandigheden in dier voege acht te slaan, dat zij zich daarbij van uwe goedkeuring verzekerd kan houden.

»De oorlog, dien de volhardende en welgemeende pogingen mijner regering vruchteloos hebben trachten te voorkomen, is in Italie uitgebarsten. Deze ernstige toestand maakte de marschvaardigheid des legers noodzakelijk. Dezelve heeft ook tot de zeemagt uitgestrekt moeten worden, tot welker verdere ontwikkeling gij de noodige middelen bewilligd hebt. De eenstemmigheid, waarmede gij de aanzienlijke voor het geval der mobielverklaring van het geheele leger noodzakelijke sommen hebt toegestaan, is een nieuw bewijs voor de menigwerf gebleken vaderlandslievende gezindheid der natie. Ontvangt daarvoor mijnen warmsten dank!

»De natie heeft in bereidwilligheid niet bij u achtergestaan; de reserve alsmede de landweermanschappen der artillerie zijn met geestdrift onder de wapenen gekomen. De houding en de geest des legers vervullen mij, wat ook de toekomst brengen moge, met vast vertrouwen. Hetzelve zal zich, wanneer het vaderland roept, de daden en de wapenroem onzer vaderen waardig betoonen.

»Mijne heeren! Pruissens besluit staat vast, om de grondslagen van den Europeschen regtstoestand, het evenwigt van veiligheid, de bescherming en de nationale belangen van Duitschland te waken. De hoede van deze goederen zal het zich niet uit de hand laten nemen. Pruissen verwacht dat alle Duitsche bondgenooten bij de vervulling dezer taak standvastig aan zijne zijde staan, en aan zijne bereidwilligheid om voor het gemeene vaderland in de bres te springen met vertrouwen beantwoorden zullen."

ITALIE.

— Een schrijven uit Rome van den 14den dezer zegt dat daar ter stede ongestoorde rust heerschte en dat er van daar en uit de naaste omstreek reeds een 2000tal jongelieden van alle volksklassen naar Piemont vertrokken waren, om aan den oorlog tegen Oostenrijk deel te nemen. Van eene andere zijde wordt evenwel beweerd, dat de Fransche generaal Goyon de grootste moeite heeft, om een opstand zoowel te Rome als in de Romagne en de Marken te voorkomen; dat de paus gaarne de stad zou verlaten, doch dat Goyon de strengste bevelen heeft dit niet te gedogen.

De kardinaal Milesi, de pauselijke gezagvoerder te Bologne, heeft onder dagteekening van den 10den dezer eene aanschrijving aan de overheden dier provincie gerigt, waarin hij zegt uit Rome van de hooge regering de volgende mededeeling ontvangen te hebben:

»Bij gelegenheid der tegenwoordige gebeurtenissen in Italie heeft het Fransche gouvernement, ter wegneming der omtrent den opperpriester en het grondgebied der Kerk opgerezen beduchtheden, zich beijverd in de uitdrukkelijkste bewoordingen aan het pauselijke gouvernement de verzekering te geven dat in den loop van den tegenwoordigen oorlog door Z. M. den keizer en diens gouvernement niet zal worden gedoogd, dat er straffeloos iets worde ondernomen wat met het aan den doorluchtigen persoon van den Heiligen Vader verschuldigde ontzag strijdt of de strekking heeft om zijne wereldlijke heerschappij te ondermijnen. Welke gevolgen de loop des oorlogs in het noorden van Italie ook moge hebben, het Fransche gouvernement zal zich, naar zijne verklaring, jegens den Kerkelijken Staat gedragen op eene wijze, welke in allen deele strookt met het doel hetwelk Frankrijk had, toen het tusschen beiden kwam om aan wanorde en de regeringloosheid in den Kerkelijken Staat een einde te maken."

— Onder de besluiten, welke het voorloopig bewind van Toscane in de eerste dagen na zijne optreding heeft genomen, is er ook een waarbij de gelijkheid van alle burgers voor de wet, zonder onderscheid van godsdienst, hersteld wordt, overeenkomstig het tweede en elfde artikel van het Statuto of de grondwet van 15 Februarij 1848.

De generaal Ulloa, opperbevelhebber van het Toskaansche leger, heeft de volgende proclamatie tot de troepen gerigt:

Toskaansche Soldaten!

»Gij kunt niet werkeloos blijven, nu het geschut in Italie welligt reeds tegen Oostenrijk buldert. Hoe, zouden de dapperen van Curtatona niet toesnellen op het geroep der helden van Pastrengo, Goito en Tschernaia?

»Toskaansche soldaten, gaat het leger van den zoo dapperen en loyalen Victor Emanuel versterken; het bestaat niet alleen uit Sardiniers, het is het leger van Italie. Schaart u aan de Sardiniers en aan de zonen van het edelmoedige Frankrijk, onder de driekleurige vlag, onder die vaan, welke wij verheffen om den strijd voor de gemeenschappelijke onafhankelijkheid te ondersteunen. Vereenigen wij ons allen, van de Alpen tot aan beide Zeeën. In digte rijen geschaard, zullen wij sterk, zullen wij onoverwinnelijk zijn.

»Krijgstucht, moed en volharding, en de God der overwinningen zal met ons zijn! Voorwaarts dus, *leve Italie!*"

— De groothertog van Toscana heeft bij den paus en bij alle andere souvereinen geprotesteerd tegen de nieuwe orde van zaken in Toscane, en tegen de handelingen van het voorloopig bewind alsmede van den Sardinischen commissaris daar te lande

— Uit Florence wordt gemeld, dat de staat der finantien van Toscane der gunstige verwachting nog verre overtreft. Bij een beschikbaar montant van 5,956,000, komt nog eene realisable waarde van 19,760,000 lires, zoodat er een totaal van meer dan 25,000,000 lires voorhanden is, ter bestrijding der afhankelijke kosten van den oorlog.

— In Massa en Carara hebben de troepen der Modeensche regering in den laatsten tijd eenige ontmoetingen met de opstandelingen gehad, doch telkens het onderspit gedolven.

— Wederom wordt verzekerd, dat de koning van Napels overleden is.

— Te Turin wordt veel verhaald van geweldheden die door de Oostenrijksche troepen op het Sardinische grondheid en aan de weerlooze bevolking zouden gepleegt zijn; en van den kant der Sardinische regering zijn verklaringen openbaar gemaakt, die strekken moesten om het publiek in het geloof aan de waarheid dier verhalen te bevestigen. Zelfs wordt in eenen brief uit Turin verzekerd dat het Sardinische gouvernement voornemens is een openbaar verzoek in te stellen, ten einde uit te maken wat er van het aan de Oostenrijksche troepen te laste gelegde waar is, en daarmede vervolgens Europa bij een manifest bekend te maken.

Doch van eenen heel onpartijdigen berigtgever ontvangt men opgaven, volgens welke die tegen de Oostenrijkers ingebragte klagten onwaar of althans overdreven zijn. Iemand, die zich naar het tooneel des oorlogs heeft begeven, zegt in een schrijven uit Turin van den 8sten dezer: »Een hier ter stede woonachtige persoon, die zich tijdens den intogt der Oostenrijkers te Vercelli ophield, heeft gelegenheid gevonden om door de posten der vijandelijke linie heen te dringen en tot zijn gezin terug te keeren. Hij verzekert dat de troepen van den generaal Ginley zich niet zoo gedragen als de Sardinische dagbladen beweren. De Oostenrijksche officieren worden op hunne eigene kosten in de herbergen gehuisvest, de soldaten nemen hunnen intrek in de kerken en hospitalen. Zij zijn in geene particuliere woning binnengedrongen; ook is het onwaar, dat de jongelieden van zeventienjarigen ouderdom af met geweld in het Oostenrijksche leger worden ingelijfd. Er worden, naar oorlogsregt, gedwongen leveringen van leeftogt, brandstof en ligstroo voor de soldaten uitgeschreven, maar de ingezetenen, welke die artikelen aan de Oostenrijkers moeten leveren, ontvangen regelmatig betaling."

— Verscheidene officieren, die tot de keur der Italiaansche aristocratie behooren, zijn geattacheerd aan de verschillende slaven van het Sardinische leger. Zoo is geattacheerd bij de eerste divisie, onder bevel van den generaal Castelborgo, de markies Troti Bentivoglio, een der schitterendste namen van Milaan en luitenant bij de Sardinische kavallerie; bij de twee divisie, onder bevel van den generaal Fanti, de ridder Vencenzo Rikasoli, uit Florence, kapitein bij den staf; bij de derde divisie onder bevel van den generaal Durando, de graaf Juleo Litta Madignani, oud-Sardinisch commissaris gedurende den oorlog in de Krim; bij de vierde divisie, onder den generaal Cucchari, de markies Trivulzio, van Milaan, als 2e luitenant; bij de vijfde divisie, onder bevel van den generaal Ciadini, de graaf Tancredi Mosti, van Ferrara, als 1ste luitenant en de graaf Alfred Serristori, van Florence, als 2de luitenenant, die met roem den veldtogd aan den Donau onder Omer Pacha heeft medegemaakt; terwijl bij den kavallerie, onder aanvoering van den generaal Sambuy, de markies Uberto Pallavicini, de rijkste edelman van den provinci Cremona, als 2de luitenant is geattacheerd.

Zonder overdrijving kan men zeggen, dat het Sardinische leger in alle rangen, van den soldaat af tot den generaal, de bloem van Italie's bevolking in zijne gelederen telt.

Laatste Telegrafische Dépêches.

Turin, 23 Mei. Gisteren is eene verkenning naar de Sesia ondernomen, die door koning Victor Emanuel in persoon werd gedirigeerd. De Oostenrijkers kwamen in groote getale op om die verkenning te beletten en vatteden te dien einde te Palestra post. De Oostenrijksche artillerie werd echter langs de geheele linie door die der geallieerden tot zwijgen gebragt.

De Oostenrijkers hebben eene geheele familie, uit acht personen bestaande, gefusilleerd, omdat men eenigen Oostenrijksche geweren in hun bezit vond.

De Fransche troepen hebben Casteggio bezet, waar zij zich bevestigen.

Prins Napoleon is naar Livorno vertrokken.

Keizer Napoleon heeft zich heden morgen naar Voghera begeven.

Bern, 23 Mei. 30000 man Oostenrijksche troepen zullen te Vorarlberg geconcentreerd worden.

Parijs, 23 Mei. De *Patrie* verzekert ten stelligste, dat in het gevecht te Montebello slechts 5000 man Fransche troepen en één regiment Sardinische ruiterij in het vuur gebragt zijn. De Oostenrijkers hadden hunne beste regimenten infanterie op den voorgrond gesteld, naast hunne Croatische en Tyroolsche keurbenden.

Particuliere brieven melden, dat onder de 200 Oostenrijkers die in het gevecht te Montebello krijgsgevangen gemaakt werden, 21 gekwesten zijn, waaronder een kolonel.

In het rapport van generaal Forey wordt in het aantal dooden en gewonden der Franschen in het treffen te Montebello op 600 à 700 begroot. De vijandelijke strijdmagt was 15 à 18,000 man sterk; indien men geloof zoude slaan aan het verhaal van krijgsgevangenen, dan zoude dit cijfer nog veel grooter zijn.

Verder behelst de *Moniteur* de volgende dépêche uit Livorno van den 23sten: Prins Napoleon is alhier aangekomen en met geestdrift ontvangen. Heden avond zal de stad geïllumineerd worden.

Weenen, 23 Mei. *Officieel bulletin*. In den namiddag van den 23sten dezer heeft de vijand met 12 à 15000 man eene demonstratie tegen den regtervleugel der Oostenrijksche armée ondernomen, die echter geheel verijdeld werd. De generaal Ceschi, die zich met 3000 man in de nabijheid van Verceli bevond, is door den vijand aangegrepen. De onzen zijn al strijdende tot Orfenga teruggetrokken, als wanneer twee Oostenrijksche brigades opdaagden, die den vijandelijken regtervleugel aangrepen en hem van de Sesia trachtten af te snijden. De vijand is hierop, zonder dat het verder tot een treffen kwam, teruggetrokken.

Londen, 24 Mei. Lord Derby heeft het tractaat door sir G. Ouseley met Nicaragua gesloten, gedesavoueerd, omdat dit tractaat niet in overeenstemming is met de afspraak met Amerika, dat het protectoraat over het Mosquito-gebied door Engeland vaarwel zal gezegd worden.

De *Morning Herald* geeft min of meer te verstaan, dat Engeland met Amerika eene alliantie zal sluiten, voor het geval dat Engeland aangevallen zou worden.

De Montenegrijnen hebben de gemeenschap voor de Oostenrijkers tusschen Cattaro en Ragusa verbroken, door den telegraafdraad te Sutorina af te snijden.

De koning van Napels is den 22sten dezer ten 1½ ure 's namiddags overleden.

Londen, 25 Mei. Lord Malmesbury heeft aan de Engelsche reeders verklaard, dat Toskane voortaan als eene oorlogvoerende mogendheid is te bekomen.

Kossoth heeft gisteren avond op eene meeting te Manschester de mogelijkheid aangewezen van een binnen kort te verwachten opstand in Hongarije en te verstaan gegeven, dat hij Engeland zoude verlaten.

Parijs, 24 Mei. De *Patrie* beweert, in haar nommer van heden, dat het kabinet van Berlijn vast besloten heeft, zich door geen aandrang van buiten tot eene provocerende staatkunde te laten verleiden. Het blad grondt deze bepaling op het krachtig geformuleerde protest, door den heer von Usedom tegen het voorstel van Hannover bij de bondsvergadering uitgebragt, alsmede op het feit, dat geene der overige Duitsche regeringen, de verantwoordelijkheid van dit voorstel met Hannover wilde deelen. Het verklaart eindelijk dat men te Berlijn zelfs de verzending van dit voorstel naar de militaire commissie met eene verwerping gelijk stelt.

Bern, 24 Mei. Volgens tijdingen uit Lugnano hebben de Oostenrijksche troepen Como ontruimd en zich bij Milaan geconcentreerd, terwijl de geallieerden hunnen marsch naar de Adda voortzetten.

Napels, 23 Mei. De nieuwe koning heeft de teugels van het bewind aanvaard, onder den naam van Frans II. In het land heerscht rust.

Livorno, 24 Mei. Prins Napoleon heeft bij zijne aankomst op de reede alhier de volgende proclamatie tot de Toskanen gerigt:

„De keizer zend mij om uwe zaak te verdedigen tegen uwe vijanden en de verdrukkers van Italie. Mijne zending is uitsluitend van militairen aard. Ik zal mij niet bemoeijen met de inwendige aangelegenheden van uw land. Napoleon III stelt zijne eerzucht alleen in de vrijmaking van Italie, ten einde het schiereiland in staat te stellen zich vrijelijk te ontwikkelen, en bij gevolg het evenwigt van Europa te bevestigen."

(Straits Times Extra, dd. 1 Julij.)

De *Courier de Marseille* van 28 Mei bevat een telegram van Alessandria, dd. 26 Mei, die den gezondheidstoestand der Fransche troepen als goed beschrijft. Bulletins van Bern en Turin deelen mede, dat Garibaldi en zijn vrijwilligers 5000 Oostenrijkers, die hen in Varese aantastten geheel verslagen hebben.

Het hevige gevecht hield drie uren aan en de overwinnaars namen 4 stukken zwaar geschut. De jagers der Alpen hebben den vijand met de bajonet gechargeerd. Garibaldi heeft de Oostenrijkers in hun schuilplaats vervolgd, den strijd voortgezet. De bevolking van Varese en omstreken had algemeen de wapenen opgevat.

— De stoomboot *Hindostan* van Aden kwam, den 22sten Junij, te Point de Galle aan; alvorens Aden te verlaten, werd aldaar een telegraphisch berigt ontvangen, dat een tweede en wanhopige strijd tusschen het Fransch-Sardinisch leger en de Oostenrijkers had plaats gevonden. De koning van Sardinie ontving, aan de spits van zijne troepen, eene gevaarlijke hoofdwonde. Verdere bijzonderheden werden niet gemeld.

Advertentie.

PER MAIL ONTVANGEN:

DE BROCHURE. La geurre d'Italie expose et plans des hostilités

Kaart van Italië.

Kaart van het Lombardysch Venetiaansch Koningrijk.

Carte du Théâtre de la geurre d'Italie.

(849) DE GROOT, KOLFF & CO.

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat is de schrijver J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang